

BOOMVEILIGHEID IN BOS EN NATUUR

Mr. Bas Visser

Senior boomjurist

Praktijkadvies VBNE 2015

Praktijkadvies
boomveiligheid in
bos en natuur

- Boomveiligheid in bos en natuur
- Plakoksel arrest (ECLI:NL:HR:2013:102 en ECLI:NL:PHR:2013:19): geen a.s. voor letsel door plakoksel
- Kelderluik arrest (HR 05-11-1965, NJ 1966, 136, ECLI:NL:HR:1965:AB7079) vier criteria voor aansprakelijkheid
- Risicomanagement: risicovisie en kaart met categorieën en maatregelen

Visies op veiligheid & schade

- ‘Commercie’: “zorgplicht!, zorgplicht!”
- Stellingname pro bos & natuur:
van ‘zorgplicht’ naar ‘Kelderluik criteria’
- Schaderecht: “ieder draagt eigen schade”
- Tenzij boomeigenaar schuld heeft /
verwijtbaar onzorgvuldig nalaten

Kelderluik criteria

Vier vragen:

1. Hoe groot is de kans dat ongevallen of schade ontstaan?
2. Hoe waarschijnlijk is het dat men niet oplettend en voorzichtig is?
3. Hoe ernstig kunnen de gevolgen zijn?
4. Hoe bezwaarlijk zijn de te nemen veiligheidsmaatregelen

Kelderluik criteria in bos en natuur

1. Kans op schade of letsel in bos en natuur is (zeer) klein.
2. In bos en natuur is een zekere mate oplettendheid vereist omdat veel bomen een risico kunnen inhouden.
3. Meestal schade gering. Zeer zelden: letsel.
4. Veiligheidsmaatregelen: veel te duur, vaak onuitvoerbaar, nadelig voor natuur

Rechtspraak

- Gevallen fietser (ECLI:NL:RBOBR:2021:892)

Fietser nam bewust risico vanwege het door bladeren fietsen en niet fietsen op het bladvrije weggedeelte.

- Zutphense fluisterboot (ECLI:NL:PHR:2021:550 en ECLI:HR:2021:1722)

Afgekeurde risicoboom op kaplijst plaatsen is te weinig, omdat boom bij dagelijks drukke steiger stond. Veiligheidsmaatregelen als afzetten, verplaatsen aanlegsteiger o.i.d. waren noodzakelijk.

- Wie eist bewijst: benadeelde partij moet aantonen dat boseigenaar tekort schoot.

Is waarschuwen zinvol ?

Naturwald "Großer Freedom"

- Hier wird der Wald ohne menschliche Einflußnahme seiner natürlichen Entwicklung überlassen. Dadurch wird die empfindliche Waldlebensgemeinschaft besonders geschützt.
- Selbst kranke und tote Bäume werden nicht gefällt oder entnommen. Hierdurch entsteht eine besondere Gefahr.
- Aus diesen Gründen ist das **Betreten dieser Waldbestände und der gesperrten Wege untersagt**.
Bitte haben Sie hierfür Verständnis.
- Die nicht gesperrten Wege dürfen Sie weiterhin **auf eigene Gefahr** benutzen, aber auch hier besteht erhöhte Unfallgefahr durch herabstürzende Baumteile.

Das Land
Niedersachsen
haftet nicht
(§ 30 NWaldG)

Waarschuwborden

- Ja, waarschuwen is juridisch zinvol als het gevaar voldoende concreet als gedragsinstructie benoemd is.
- Dus: let op gevaar voor afbreken takken en omvallen bomen of dood hout op de grond.
- Geen aansprakelijkheid uitsluiting
- Wel aansprakelijkheidsvermindering

Conclusies

- In bos en natuur is de aansprakelijkheid voor schade door bomen in beginsel minder snel aanwezig dan op andere locaties.
- De tendens om boomveiligheid als zware 'zorgplicht' te presenteren gaat voor bos en natuur niet op.
- Gewoon goed beheer met een heldere visie op boomveiligheid en gevaarzettingsrisico's op drukke locaties. Risicokaartje met toelichting over beheer (onderhoud, controle, veiligheidsmaatregelen).

